

რედაქცია

მელიქონოვის ქუჩაზე, პეტრე ჩიგვჭავჭავაძის სახლში

ხელის-მოწერა

რედაქციაში და სტ. მელიქონოვის სტამბაში. შილაქს გარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Твери. Въ редакцію газеты „Дროзба“.

გაზეთის ფასი

წელიწადში 8 — მან., ნახევარ წელიწადში — 4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან. ცალკე ნომერი — ერთი შაური.

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და ფრანგულს ენებზე.

განცხადების ფასი

ღიღი ასობით, ასოზე — 1 კაპ., ასო-მთავრულით, სტრიქონზე — 8 კაპ., ციცეროთი, სტრიქ. — 5 კაპ. და პეტიტით — 4 კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწავლებს და შეამოკლებს გამოგზავნილ სტატიებსა. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

დროშა

გაგონდის კვირარაობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით

საქართველო

დღიური

† გუშინწინ, მარტის 8-ს, დილის 4 საათზე ჩვენს ქალაქში, ერთს კვირის ავთიმყოფობის შემდეგ, გარდაიცვალა მთელიისის ღებერნატორი, ტანის სოვეტნიკი პოსტანტინე ივანეს ძე მ. რ. ლ. ო. ეს კი.

ამისთანა კვიანის ადმინისტრატორის დაკარგვა ჩვენს ქვეყნისათვის უეჭველს დასაკლისს შეადგენს. მიტყალბულ დღეს, ოთხშაბათს, დასაფლავდეს.

მთავრალურს გაზეთს „მაცკაში“ გამოცხადებულია რესკრიპტი სენატორის თ. ბიორგი პოსტანტინეს-ძის ბაგრატიონ-მუხრანის სახელობაზე, რომელიც 1874 წლიდან მაცკასის მთავარ სამმართველოს შეროსის თანამდებობას ასრულებდა.

წელს შესრულებდა ხუთი წელიწადი, რაც მუთისის გიმნაზია დროებით მდგომარეობაში იყო დატოვებული; წელს უნდა გადაწყდეს: კლასიკურ გიმნაზიათ უნდა გადიქეს ეს გიმნაზია. თუ რეალურ სასწავლებლად შექვევლია, რომ ჩვენს გონების ცხოვრებაში მუთისის გიმნაზიას დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა და შემდეგშიც ექნება. ამის გამო სასურველია, რომ მუთისის ღებერნიამ მოი-

თქროს და ყურადღება მიაქციოს იმათის ერთადერთ გიმნაზიის ბედის შეცვლას. და მოფიქრების დროც ახლაა, როცა თავად-აზნაურობა ბანკის თაობაზე და კენჭას ყრისათვის იკრიბება მუთისში.

„მთელიის მოამბეში“ დაბეჭდილია, რომ, რადგან ნიკოლოზ ნიკოლაძე, ბაკი წერეთელი და ილია ჭავჭავაძე დღევანდელი დღიდან „დროშის“ რედაქციაში იღებენ მონაწილეობასა, ამის გამო ახალი გაზეთის („მზის“) გამოცემაზე ხელს იღებენო.

ამავე გაზეთს ზოგიერთის შემამულეებისაგან სამდურაფი გაუგონია მთელიისის საადგილ-მამულო ბანკზე, რომელიც ერთობ მუნწად იძლევა სესხს არათუ სოფლის მამულზე, ქალაქის მამულზედაცაო. თუმცა ამ გეარს საქმეებში სიფრთხილეს არასოდეს თავი არ სტკივია, ამბობს ხსენებული გაზეთი, მაგრამ ამ სიფრთხილემ უკიდურესობამდინ არ უნდა მოაღწიოს და ბანკი ყოველთვის უნდა ცდილობდეს, რომ შემამულეთ ხელი გაუმართოს, თუ კი ეს თვითონ იმას არაერთარ ზიანს არ მოუტანსო.

გეოგრაფიულ საზოგადოების ეტ-

ნოგრაფიულ განყოფილების სხდომაზე პეტერბურღში, სხვა თხზულებათა რეცენზიებთ შორის, საზოგადოების ერთს წევრს წაუკითხავს თავისი რეცენზია (დაფასება) უფ. შ. შაზიბგის თხზულებაზე:

„სამითვე მსხალ ოს საქართველოში“, რომელზედაც ამას წინათ ჩვენ გაზეთშიც იყო მცირე შენიშვნა. — იმ რეცენზენტის სიტყვებით ეს თხზულება ეტნოგრაფიულის მხრიო საუნჯეს შეადგენს იმ მხრის გასაცნობლათ, რომელსაც ჩვენ დღემდინ ასე ცოტას ვიცნობთო. „ბირჟის შუყებანი“, საილამაც ჩვენ ამ ცნობას ვიღებთ, ამბობენ, რომ წელს უფ. შაზიბგის თხზულება, სხვა თხზულებებთ შორის, პატარა ოქროს მენდალზე საკონკურენტოთ იქნება წარდგენილიო.

მობულეთილამ შემდეგ ამბებს გეწერენ:

„მობულეთის და ლანისტანის საღებურნატოროში ხალხის ღელეა და ოლქობა ჯერ კიდევ არ დაწყნარებულია; უმთავრესი მიზეზი ამ ოლქობისა ყოფილა ის, რომ თავ კაცებს ბეგებებს და ალიებს სტამბოლის უმაღლესის მთავრობისათვის უთხოვნიათ, რომ მათი საქმე ტრაპიზონის ვალიფაშას არ ეკითხოს, არამედ პირდაპირ სტამბოლის მართებლობამ განარჩიოს.

„მს რომ გაუგია ხალხს, იმათაც გაუგზავნიათ თხოვნა სტამბოლის

მთავრობასთან და უთხოვნიათ, რომ მათი საქმე ყოველივე განარჩიოს ტრაპიზონის ვალიფაშამო, რადგანაც იმათ სტამბოლში წასვლა არ შეუძლიანთ და ალიებს და ბეგებს ვერაფერში ვერ დავეთანხმებითო; ამის გადაწყვეტამდის ხალხი არაფის პასუხს არ აძლევს და არც სასამართლოს ემორჩილება. რასაკვირველია, ტრაპიზონის ფაშას უჭირავს მხარე ხალხისა და გამოუგზავნია ეხლა თავისი ჩინოვნიკები სრულის ცნობის შესაკრებად.

ჩვენ მივიღეთ მზურგეთილამ შემდეგი შემთხვევის აღწერა:

„მახლობლად მზურგეთისა, სოფელს ბოხეაურს მოხდა შესანიშნავი ამბავი: პირველს რიცხვს ამა თვის შუალამისას მივიღენ ქურდები ერთ ზემოხსენებულ სოფელში მცხოვრების კაცისას, როცა სახლში იყო მართო ქალი და დიძახეს; კარი გაღვიღეო! — მინ ხართ თქვენო? ჭეუხრა ქალმა. მართმა ქურდთაგანმა უთხრა: — მე ვარ შენი ნათლია-მეგანეპეაშალიო! — თუ შენ ჩემი ნათლია ხარო, უთხრა ქალმა, იმით დაფრწმუნდები, რომ მე რა მქვია, მეტყვიო!

„მურდებმა ვერ უთხრეს სახელი, რადგან არ აცოდენ და შემდეგ სატყვით დაუწყეს კარს ქრა; ამ დროს ქალმა უეჭველად მოიფიქრა, რომ ეს ნამდვილი ქურდები უნდა იყოსო და დაიკავა ხელში თოფი თავის წმრისა და როცა სატყვრის წვერით კარს აღებდენ, დაუნიშნა სა-

ფალტონი

სალამი

ჩემო მკითხველო, ჩემო ძველო და ძვირფასო მეგობარო, ძლივს არ მელირსა შენთან ხელ-ახლავ შეყრა, შენთან საუბრის გამართვა და მუსაიფი! მართი დრო იყო, როცა ჩვენ ერთმანეთს ვსცნობდით, როცა ჩვენ ერთმანეთი გვიყვარდა, როცა ჩვენ ხშირათ, თითქმის შეუწყვეტლათ ვმუსაიფობდით. ი) დრო დიდი ხანია რაც გაჰქრა. მრ წელიწადზე მეტია აგერ, რაც ჩვენ ერთმანეთისთვის ხმა არ გავგვიცია. რომ იცოდე რა დაუბოლოვებელ საუკუნეთ მიმანდა მე თითოეული დღე ამ ორი წლისა!... მხლა, როცა ჩვენი უმძრანობა თავდება, როცა ჩვენ ხელ-ახლავ საუბარს ვმართავთ, ისევ უწინდლურათ ვიცნობთ ერთმანეთს, თუ არა, ისევ გვიყვარს ერთი მეორე, თუ ჩვენს შორის ის ძაფები დაწყდენ, რო-

მელნიც უწინ ჩვენს გულებს აერთებდნენ? ისევ უწინდლური ჩემი კეთილი და ძვირფასი მკითხველი ხარ შენ, თუ სხვა, გარეშე პირი, რომელიც არც მე მიცნობს, არც ჩემს აზრებს ეთანხმება, არც ჩემი გულის წაღილი ჰსწამს? მინ იცის, ვინ ამისნის ამას?

ბევრი რამეა ქვეყანაზე ძნელი და მოუთმენელი; მაგრამ ყველაზე უძნელესი, ჩემო მკითხველო, დამიჯერე, ის არის, როცა კაცს სათქმელი აქვს, და თქმა კი არ შეუძლია. როცა ის ხედავს, რომ მისი საყვარელი პირი შემცდარი ან უნუგეშოა, როცა იმას ჰგონია, რომ თავისი სიტყვით იმას ცოტათი მაინც შეუძლია ან შეცდომის გასწორება, ან იმედისა და ნუგეშის მოგვრა, და როცა ამასთანავე ის იძულებულია გაჩუმდეს, გულ-ხელი დაიკრიფოს და სხვეების მოქმედებას შორილამ ხმა ამოუღებლათ უყუროს... ამაზე უფრო მწარე, შემაწუხებელი და აუტანელი

უბედურება, ღმერთმანი, ჯოჯოხეთშია არ გამოუგონია მზაკვარე მწვალებელს. აი სწორეთ ეს უბედურება მადგა მე თავზე ამ ორი წლის განმავლობაში.

მას აქეთ, რაც მე ჩემს თავს ვიცნობ, მე ერთი წაღილის მეტი არ მქონია; ერთი ღმერთის გარდა სხვისთვის თავიანი არ მიცია... მე შენ მიყვარდი, შენ მწამდი, შენ გემსახურებოდი, ავთ, თუ კარგათ, როგორც შემეძლო, როგორც ჰქუა მიჭრიდა. მე შენ მიყვარდი როგორც ჩემი ქვეყნის კაცი, ჩემი თანამემამულე და ძმა, როგორც ისეთი პირი, რომლის ბედი და უბედობა, რომლის ავი და კარგი ჩემი პირადი ბედი და უბედობა, ჩემი საკუთარი ავი და კარგი მეგონა. მე დამიღლია მთელი მეროპა, და ბევრ ჩინებულ ქვეყნებში, ბევრ აღმატაც საზოგადოებაში გამოტარებია თვეები და წლები. მაგრამ ყოველგან და ყოველთვის, სადაც კი ვყოფილვარ, ერთი საგანი მქო-

ნია: შენთვის დამზადება, შენთვის სამსახური, შენი სარგებლობა. არც საფრანგეთის ამღლელებელ და აღმტაცებელ ცხოვრებას, არც პეტერბურლის განსაცდელით მიმზიდველ საზოგადოებას, არც იტალიის მშვენიერებას, არც შვეიცარიის თავისუფლებას არასოდეს, არცერთი წამის განმავლობაში, არ მოუხიბლავს ჩემი გრძნობა და გული, არ შეუტდენივარ და არ მიუზიდავარ, თუმცა ახლგაზდა კაცის გულზე გვარიანი გავლენა აქვს იქაური დიდი სახელის და დიდი გავლენის იმედს... იმის მაგიერ, რომ იქაურს ცხოვრებას მივებირე და სხვებსავეთ დამეფიწყა ჩვენი ერთიანმცეცა ქვეყანა, ჩვენი ყველასგან უცნობი ხალხი, მე ნიადაგ შენზე ვფიქრობდი, რომ სადმე, როგორმე, სადაც-კი ყოფილიყო შენთვის ცოტადენი სარგებლობა მაინც მომეტანა. მე იმ პირებს არ ვეკუთვნო, რომელნიც ჰფიქრობენ, რომ შენთვის სარგებლობის მოტანა მართო

ტვერის პირ-და-პირ და ესროლა; მერ-
მე დაიწყო ძახილი: — არ გაუშვით
ქურდებიო! თუმცა ამ დაძახილზედ
მოვიდნენ მეზობლები, მაგრამ გვიან,
და რა გათენდა, ნახეს კართან კა-
ცის სისხლი. შინ იცის მოკვდა თუ
დაიჭრა რომელიმე ქურდთაგანი. ამა-
ზედ არის ფიცხელი ძიება.

შეცდომა. წასულის (24)
ნომრის მეორე გვერდზე, სტატიაში
„ღროების დღესასწაული ათის წლი-
სა“, თ. ი. შავჭავჭავაძის სიტყვაში კო-
რექტორის შეცდომით დაბეჭდილია:
„ყველას სამართალი ითხოვს რომ
ყველას თავისი მიეწყო.“ უნდა იყოს:
„სამართალი ითხოვს, რომ ყველას
თავისი მიეწყო.“

„აქვე სიტყვების „მამართულება-
ზედ წაწერეს“ მაგიერად, უნდა
იყოს: „მამართულება ზედ წაწერეს.“

„დროების“ კორექცია

მსურვეთი, 4 მარტს

ჭობულეთის ამბები

სრულიად ჭობულეთი ამ ქალაქ-
ოლქათ არის ამდგარი და არც ფიქ-
რობენ ახირებულად დამშვიდებას.

ტრაპიზონის ფაშის განკარგულე-
ბით ორი ბიზნაში მოვიდა (ბიზნაში
არის 1000 კაცის უმუშროსი); ერთი
კავალერიის ჯარის და მეორე ქვეი-
თის. აჯანყებულებს მოსთხოვა პა-
სუხი—თუ რა მიზეზისგამო უქმნიათ
ოლქობა. მათაუხსნეს ყველაფერი თუ
რა გაქიერებაში არიან. ბიზნაშებმა
დაამხმედეს, რომ ყოველივე მათზედ
უსამართლოება სამართლად შეიცე-
ლება.

მაგრამ ამ იმედმა ისინი ვერ დააცხ-
რო. მამა-პაპა და ჩვენც აქამომდე
ამისთანა იმედებით ვიყავით, მაგრამ
არცერთი ჩვენი უსამართლოება არ მოი-
სპოეო; მოთმინებდგან გამოსული
ვართო; სხვა ხელმწიფებიც უნდა ვ-

რიონ ჩვენს დაცხრომაში და დარი-
გებაში, თორემ ისრე აღარ შეგვი-
ძლიაო.

პაგვარ პასუხს ბიზნაშები გაუჯე-
რებია, და უთქვათ: ჯარებს მოვიყ-
ვანთ, გაგწყვეტათ, დაგაოხრებთ და
დაგკარგათო. — ამ ცხოვრებას ის
გვიჩვენებინაო, უთხრეს, და ამასთან ი-
სეც დაუმატეს, რომველარ დაგეარჩობთ
მანამდღეც, რომელიმე ხელმწიფე
მოგვიკითხავსო; თუ ჩვენმა ფაშამ
ჩერქეზები კი მიიღო და ბინა უჩვენა,
გავალთ ერთიანათ და სხვა ხელმწი-
ფე მიგვიღებსო.

როგორც მიაბოა ერთმა იქაურმა
კაცმა, ამ თქმას ბიზნაშები გაუფიქ-
რებია და აქეთ გ.ძრახება, რომ ჯარები
მოიყვანონ, ზოგი ლელაში დაბანა-
კონ და ზოგი შიქნარში, სამხლერე-
ბის მახლობლად ჩვენსკენ.

მაგრამ შენი მტერი რომ ჯერ მო-
ბულეთში ჩვენ ცუდს მეზობლობას
გვიშერებოდენ. 20გასულ თებერვლის
თვისას, საღამოს საათის შვიდზე რამ-
დენიმეთ გაყოფილი პარტიები ავაზა-
კებისა გამოვიდნენ (ეს არ იქმნებოდა
უთუოდ ჩვენების შეუწყვეტლად) და
იმ ღამეს ხუთი შემთხვევა მოახდი-
ნეს მსურვეთის მახლობლად. ერთს
ალაგას ბიჭებს ურბით შეშა მიქონ-
დათ, მიეარდნენ, ხარები გამოუჭრეს,
ორივე ბიჭს დაარტყეს და წააქციეს;
ერთი მათგანი წამოღდა და ყვირი-
ლი დაიწყო; დაეხმარნენ და თითქმის
ბურიანთის და ხვარბეთის საზოგა-
დოება დაედევნენ კიჟინით; მაგრამ
ამათ გაასწრეს ჩოლოკებდ.

იმვე ღამეს ერთს მოსახლე კაცს
მიუხტდნენ, უღლით ხარები წაარ-
თეს. მესამეს ერთი ძროხა; მეოთხე
წინ გაქურდული იყო, ვერაფერი
უნახეს, კაცი არ იყო შინ, ქალს არ
მოერიდნენ, რაც იზოვეს საქმელი,
სქამეს და მებუთეს მიეარდნენ, ისეც
წინეთ გაქურდული იყო, შეუტყვეს
და წაიღიდნ უვნებლად.

ამისთანა შემთხვევა ძალიან ხში-
რად ხდება ჩვენში; ჩვენდ ღიდი და

ჩემი გაკეთება შეგეძლო, ან ამ-
ღებდა, ან დაჯ-ლდებდა, ან გამდი-
დრებდა? ან შენ თვითონ ვინა ხარ?
შენ მე უბრალო ჩემ თანამემამუ-
ლეთ მიმჩინებ, რომელსაც არა-
ვითარი სიმიდირე, გავლენა და ქა-
ლა არა აქვს, რომელიც წვალე-
ბით თავს ირჩენს და ღუმილით თავის
ბედს ემდრჩილება. შინც ჩვენში
დღეს ძლიერი და მდიდარია, რომ-
მელია, მითხარი, რომ შენთვის მე
ის არ დამღურებოდეს ან მტრათ არ
გადამკადებოდეს, იმისთვის რომ მათ
დაბნეულ და მდიდრულათ მოქიფე
ცხოვრებაში მე შეედიოდი, რომ შე-
ნი მდგომარეობა, შენი უბედობა და
განსაცდელი გამეხსენებინა, და მით
მათი უგულ-ღეძლობა შემეგრცხვინა?
ერთს კი ველოდი მე შენგ. და ეს
ლოდინი ფუქათ არ ჩამსვლია. მე
ვიცოდი, რომ ჩემ ერთგულ სამსა-
ხურს შენ იქნება შენს დღეშიაც ვერ
დაინახავდი, რომ, თუნდაც დაგენა-
ხა, შენ იმას მალე დაივიწყებდი, რომ-

პატარა მამები რომ უფრო ყურ-გა-
მონერვტილი იყვნენ და თვალ-გა-
ხელილი, მაშინ უფრო იშვიათად
უნდა მოველოდეთ ამისთანა ამბებს;
ესლო კი დაღამებდგან გათენებამდის
მოველოდებინ ყოველ მინუტში ავა-
ზაკების თავზედ დასხმას და კაცი
და ქალი ოჯახში მუდამ მზათ არიან,
რომ იმათ დაუხედნენ.

ბ. ნ. — შვილი

რუსეთი

„ბრძის უწყებებში“ არის ბლო-
ტიის ზღვის ნაპირ მდებარე გუბერ-
ნიებიდამ ერთი კორრესპონდენცია,
რომლისაც რამდენიმე ადგილები სა-
ჭიროა ჩვენს მკითხველებსაც წვა-
კითხოთ.

საქმე იმაში მდგომარეობს, რომ
ამჟამად მმართველობას ბლოტიის
ზღვის ნაპირ მდებარე გუბერნიებში
ახალი სამსჯავრო წესის შემოღებაზე
აქვს ლაპარაკი. როგორც ყოველგან
და ყოველ ამისთანა შემთხვევაში,
ისე იქაც ამ ახალი რეფორმების შე-
მოღებზე საზოგადოების ერთს ნა-
წილში აღტაცება იმისიო, კორრესპონ-
დენტის სიტყვებით, მეორე ნაწილში
კი დაუნდობლობა, შიში და საყვე-
დურიო ვ. ი. ამ უკანასკნელთ არ
მსურთ ძველი კანის ასე ადვილათ
გამოცვლაო. ხსენებული კორრეს-
პონდენტი, გამოთქვამს რა თავის
აზრს ამ ახალ რეფორმებთა შემო-
ღების სარგებლობაზე, და სიკეთებზე,
შემდეგ კითხულობს ამას—თუ რა-
მელს ენაზე უნდა სწარმოებდეს ამ
ახალ სამსჯავროებში საქმეები, ან
რომელი ენა უნდა იქნეს ვალდებულ
ენათ იმათში: რუსული, ნემენცური,
ლატიშური, თუ ესტური? ამ კით-
ხვაზედ პასუხის მისაცემად კორრეს-
პონდენტი შემდეგ განსჯაში შედის.

„იმ კითხვას, რომ მსაჯულმა ჩვენ-
ში რუსული ენა უნდა იცოდეს,
დამტკიცება არ სჭირია, მაგრამ ამას-

ცა გამწარებული მტერობა შენს წინ
მე ცილის-წამებას და შეურაცხყოფას
დამიწყებდა. მაგრამ რა შენადეღე-
ბოდა მე ეს ცილის-წამება და შეუ-
რაცხყოფა, რათ მიხდოდა მე შენი
მადლიერობა ან დაუმაღლობა? მე
ჩემს სინიღისს, ჩემს აზრსა, ჩემს
რწმენას გმსახურებდი და ეს ჩემთვის
სრულებით საქმეა იყო.

მაგრამ ყოველივე სამსახურს და
მსხვერპლს გონიერება სჭირია. რო-
ცა მე ემწვილი და ახალგაზდა ვი-
ყე, მე ყოველთვის მრწამდა,
რომ მოვა დრო, როცა შენ ბლო-
მათ გეყოლება ერთგული მსახურები,
რომელნიც შენთვის თავს დადებენ,
ოღონდ კი შენი ბედი და მდგომარე-
ობა გააუმჯობესონ. მე ვხედავ-
დი, რომ ამ ჟამათ ერთობ მცირედი
იყო ამგვარი მსახურების რიცხვი, მა-
გრამ ვიმედოვნებდი, რომ წლითი-
წლით ისინი განმრავლდებინ ახ-
ლები ის შექმნით. მაშინ მე მიმჩინ-
და, რომ ამ მსახურების შეერთება,

თან მეორე კითხვა— შეიძლება თუ
არა მან ეს ენა შეეუბნებოდეს და ყო-
ველთვის გამოეყენებოდა? ჩვენს ქა-
ჭიროებს მოფიქრებას და განმარტე-
ბას. რუსული ენის გამოყენება ჩვენ-
ში მსაჯულთ-საქმეების წარმოების
დროს, შეუძლიანთ მხოლოდ გუბერ-
ნიის ქალაქებში, სადაც მომეტებუ-
ლი ნაწილი მცხოვრებლებისა შთა-
მომაველობითი ნამდვილი რუსები
არაინ. — შეხედის ან პატარა ქალაქებ-
ში კი ეს შეუძლებელი არ იქნება, რად-
გან იქ რუსულათ მოლაპარაკე კაცს
ძრიელ იშვიათათ შეხედებით. მაგ-
რამ ამის დაუხედავთ, რუსული ენის
ცოდნა სახელმწიფო სამსახურში
მყოფთ ყველა პირისათვის ვალდე-
ბული უნდა იყოს. ამას ითხოვს,
როგორც სახელმწიფოს ღირსება, ისე
თვით პრაქტიკული მოსაზრებც (ან-
გარიშის წარდგენა, სხვა და სხვა
დაწესებების მოსამსახურეთა შორის
მიმართობა და სხვ.) და საქმის წარ-
მოება იქ, სადაც მომეტებული ნაწი-
ლი მცხოვრებლებსა შთამომავლო-
ბითი რუსები შეადგენენ. ამდროით
უქველია, შთამომავლობითი რუსე-
ბის ინტერესები ჩვენში ყოველთვის
დაცული იქნებიან, მაგრამ იცით,
რომ ბლოტიის ზღვის ნაპირ მდებარე
გუბერნიებში, უმეტესს ნაწილს
მცხოვრებლებისას შეადგენენ ლატი-
შები და ესტები მათთვის რომ
ვალდებულ ენათ სამსჯავროებში რუს-
ული ენა შემოიღონ, მაშინ ეს იქ-
ნება ამათი ეხლანდელი მდგომარე-
ობის შევიწროება, როდესაც — თუმც
სამსჯავრო პროტოკოლები ნემენ-
ცურ ენაზე კი იწერება, მაგრამ საქ-
მის განხილვა ყოველთვის მოპირდა-
პირეთა მშობლიურ ენაზე მსწარმო-
ებს და თუ კი რომელიმე მოპირდა-
პირეთაგანმა ადგილობრივი ენა არ
იცის, მაშინ თავათ მსაჯული თარ-
ჯიმანობს.

„ჩვენ არა-ეთხელ გავგიგონია—
განაგრძობა კორრესპონდენტი, რომ
ლატიშური და ესტური ენები არ
არაინ ჯერ იმდენათ შემოშავებულ-

მათ თავდადებულს შრომას, მათ შე-
ერთებულ ღვაწლს ბევრი სამ შეე-
ძლებოდა შენი სამსახურისთვის. მაგ-
რამ წელიწადი წელიწადს გაჰყვა და
თვეები-თვეებს, და ამგვარი ახალი
მსახურების მოსვლას მე ვერ მოვე-
სწარი. სად არიან ისინი? რათ გეუო-
ვებენ მართლთ, რათ არ ებმინ ჩვენს
საზოგადო უღელში, რომ ძალუნათ
და შეუპოვრათ წავადგათ წინ ფეხი?
იმის მაგიერ, რომ ჩვენ ამ გვარი
ახალი მსახურების მოსვლას ვღირ-
სებოდეთ, მე ყოველ დღე ისეთი პი-
რები მხედებოდა, რომელნიც ან ვერ
ემბებოდნენ ჩვენ უღელში, ან ემ-
ბებოდნენ შიგ დაუნდობლათ, გან-
და-გან, თითქო ჩვენ მტრნი ვყო-
ფილეთყავით, და არა ერთი და იმა-
ვე შრომის და საქმის წვერნი. რო-
ცა მე მტრათ ავიკიდე მთელი ძე-
ვლი თაობა, განა ახალი ომი და ბრძო-
ლა უნდა გამება ამ ახალ თაობას-
თანა? ან რისთვის, ან რის გული-
სთვის, ვისი სახელით? მანა საკადრი-

შენს საკუთარ ენაზე შეიძლება, მარ-
ტო შენს საკუთარ სახლში, შენთან
ჯდომით და ლაპარაკით. როგორც
ოდესმე ფარისელები ამტკაცებდნენ,
ვითომც ლმერთი მარტო იმ ლოც-
ვას მიიღებს, რომელიც იერუსალი-
მის ტაძარში ებრავლ ენაზე წარმო-
ითქმის, და როგორც მაშინ მაცხო-
ვარმა განმარტა, რომ ლოცვა ყო-
ველგან მიიღების, სადაც კი წრფელი
გულით გამოითქმის, სამართაში იყოს
გინდ იუდეაში, ებრავლ ენაზე იყოს,
გინდ ძალდეურზე, მეც ისე მიმჩინია,
რომ ქართულ ენაზე გემსახუროს.
შენ კაცმა, გინდ თათრულზე, ოღონდ
კი შენი უფლებები დაიცვას, შენი
მდგომარეობა გააუმჯობესოს, შენი
ძალა აღადგინოს და შენს მტერს
მეხიდასცილს,—სულ ერთია. ამ აზრით,
მე სხვაგან და ჩვენში, მწერალი და
გაჩუქებული, ნიდაგ შენი ერთგული,
შენი მსახური ვიყვი...
რას ველოდი, ვითომ, მე შენგან,
ჩემო ძვირფასო მეგობარო? მანა შენ

ნო, რომ იმათზე — რამე ამ ახალი რეფორმების გვარი წესები შემოიღებოდეს. ამ საბუთის დასარღვეველათ შემოიღიან 7 დროებითი სხვა და სხვა გამოცემა ლ. ტიშურს ენაზე მოვიყვანო და 5 მსტურს ენაზედ. მარდა ამისა წინააღმდეგებთ ვაცნობებთ, რომ ლ. ტიშურს ენაზე ამჟამათ მთელი „სამსჯერო უსტაფი“ არის გარდათარგმნილი, და ამ ცოტა ხანში ორს იმისავე სხვა თარგმანს ველოთ, და ერთი იმათგანს რიგს უნივერსიტეტის იურიდიკული ფაკულტეტის სტუდენტებისაგან. — მაშასადამე ამ ცოტა ხანში სამი თარგმანი გვექნება „სამსჯერო უსტაფისა“. მარდა ამისა, არ უნდა დავიფიქსოთ, რომ ყოველგვარი ჩვენი შესახებ კანონდებულებანი, თუ შვედლესი მანუფესტები და ბრძანებები ყოველთვის იბეჭდებიან ხოლომე ადგილობრივ ენებზე; ახალი სამხედრო წესდება გამოიცა ლ. ტიშურს ენაზე ხუთ სხვა და სხვა პირისაგან ნათარგმნი. ამის შემდეგ, ის საბუთი, რომ ლ. ტიშური და მსტური ენები არ არიან საკმაოდ შემუშავებულნი, რომ იმათი შემწეობით ახალი სამსჯერო რეფორმის შემოღება შეიძლებოდეს, ჩემის აზრით, სრულებით უსაფუძვლოა.

პორრესპონდენტი ამნაირათ არ უღლებს თავის კორრესპონდენტს:

„ერთ აზროვან, სანტრელ და სასარგებლო საქმეთ მიმართნი, მაშასადამე, ვალდებულ ვართ მომავალში სამსჯეროებში საქმეების წარმოებისათვის ადგილობრივი ენების შემოღება; ქურდობის და სამხრეთი ლიტვანდის გუბერნიებისათვის ლ. ტიშური ენისა და ჩრდილოეთი ლიტვანდისა და მსტურისათვის კი მსტური ენისა. ამასთან, როგორც ზევით ვამბობ, ყოველს მსაჯულისათვის რუსულ ენის ცოდნა აუცილებელ პირობათ უნდა იყოს, და ნემეცური ენისა კი სასურველი. სამსჯერო პროტოკოლები უნდა იწერებოდეს იმ ენაზე, რომელზედაც საქმის განხილვა მოხდა. აი, მაშინ ექნება ახალ რეფორმებს ჩვენში სასურველი და ჯეროვანი შედეგი!“

სი იყო — ან შენი, ან ჩემი, — რომ ჩემი პირადი სახელის და გავლენის დასაცემლათ მე ფარხმალი ამელო და შემგმუსრა ის ყმაწვილ-კაცები, ვინც, იქნება, შენთვის როდესმე გამოსადეგი შეიქნებოდნენ? მის გამოადგებოდა ეს შემუსერა, ჩემს პიროვნობას გარდა? და ღირდა, ჩემი პიროვნობის გულისთვის, ჩემი ნაწყენი თავმოყვარეობისთვის, იროდეს დავმსგესებოდე, და ყმაწვილი თაობა ამომეცლიტა?

მე ვიფიქრებ, რომ ეს მე არ უნდა მექნა, რადგანც ერთი კერძო კაცის პიროვნება, ჩემის აზრით, გზას უნდა უთმობდეს საზოგადო სარგებლობას... მე ჩამოვდექი, ჩემთვის განზე გავდექი და გზას სხვებს დაულოცე, იმათ, ვინც ასპარეზზე იმ დროშით გამოდიოდნენ, რომელზედაც შენი სამსახური და შენი აღდგინება ეწერა.

ან რათ ვეარგოდი მე შენთვის? მე თუ რამე მნიშვნელობა მქონდა საზოგადოებაში, უწინ მაინც, მე ის

ნარეკვი

აი იმერული მარჩიელი დედა-კაცების შელოცვა ავთოპოფებისა; იქნება აქაურ ქალებსაც გამოიყენონ!

„აღისასა, მალისასა შეგილოცავ თვალ-ყბისასა; შინაურისასა, გარეულისასა, დიდისასა, პატარისასა, მთელ ქარისასა, წითელ კაცისასა შვე ქალისასა, შვე კაცისასა! ქვეო, კვეო, კვეროსანო, მთას გველ, არ ველისასა, ქველს დავკრავ ნადირისასა! მერა კვალს ვერა ენაზე მშმაკისა და ალისა!“

მ უფინოთ ბუდე, დავიჭიროთ ეშმაკი. წაიქცა ორი ძირი ბლი, წაცვიდა ორი სამხერი თვალი: აქენი, დავქენი შვე-ტარიანი დანითა, მოთანში ჩავდგამ, ფარფალოს გავაქრობ.

თვალთა ნაცარი, გულთა ლახვარი, წმინდა შიორგის ისარ ბორძალი, ასის ჯოხის ძახელი-გულზედ დავასვე

შენის ავის თვალით შემხედველს, ავის სულით, ავის გულით.

ღმერთო და წმინდა მამრილო მთავარ-ანგელოზო, შენ გადაწყვიტე ბირჯვარი მონასა ამას შენსა. ამ ი.“

მხლა ხანათ ლონდონში შემდგარა ერთი საზოგადოება, რომლის მიზანი მსამალოს ქრისტიანეთა გაქორციელებული მდგომარეობის დახმარებაა. ამ საზოგადოებას, რომელიც ლორდ როსსელის და ბლოგრადის ეპისკოპოსს მიხაილის მფარველობის ქვეშ იმყოფება, ყოველი მხრივ დაუზრუნავია ცნობები საშუალების მოსაპოვებლათ. საზოგადოებამ უნდა მოახდინოს სრულიად უფლებების გათანაბრება ოსმალებსა და მის მფლობელობის ქვეშ მყოფთ ქრისტიანეთა შორის, წინააღმდეგ შემთხვევაში თუ ეს არ მოხდა, მაშინ ის ეცდება ქრისტიანების განთავისუფლებას მსამალოს მფლობელობისაგან.

შინ თქვა — დედამიწაზე ეშმაკი არ არისო? აი, ერთს ათი წლის ყმაწვილს აღმოსავლეთი შინლანდიის

უნდა მქონოდა როგორც შენს მსახურს და წარმომადგენელს. მილლიონ ნახევარი კაცია, ჩემო მკობხველო, ჩვენს ქვეყანაში სწორეთ იმისთანა, როგორც შენ თვითონ ხარ. ამ ხალხს თავისი ჭმუნვა და დარდი, თავისი შეწყუბება და სურვილი აქვს, უიქველია. შინ არის მათის სურვილის და დარდების გამოშტქმელი ქვეყნის წინაშე, თუ არა ჩვენ, შინი მწერლები? მან სძრავს ჩვენს ქვეყანას შენი მდგომარეობის გამოსახებით, ვინ უღებს ლაგამს შენს მტარვალს, ვინ გიმონებს შენს მტერს, თუ არა ჩვენ, შენი მწერლები? და რა მნიშვნელობა უნდა მქონდეს ჩვენს სიტყვას, ჩვენს ჩივილს ან კიჟრას, თუ კი თვითონ შენ და შენი მეგობრები, — და არა მარტო შენი მტერები, — უპირველესა თქვენს მოვალეობათ იმას სთვლით, რომ ჩვენ ფეხი მოგვტეხოთ, ჩვენი სახელი გასტეხოთ და ჩვენი გავლენა აღვაოთ? თუკი თქვენ თვითონ ჩვენ ხელ-ფეხს მოგვანტერეთ, რაღა

ერთს სოფელში, როგორ მოუკლავს ეშმაკი. ამ ბავშვის დედ-მამა მიპატივებული ყოფილა მეზობელთან; წასულან სალაშოს ხანს და შინ ეს ათი წლის ყმაწვილი და მისი უმცროსი ძმა დაუტოვებიათ. — ცოტა ხანს შემდეგ, ამ ყმაწვილების, ამ არა დატოვებულს სახლში ერთი რაღაც საშიშარი სანახაობა ოთხზე მოთხოხავს, და ბავშვებს ეუბნება, რომ ის „ეშმაკია“, მაგრამ იმ თხელს არ ახლებს, თუ კი ისინი უჩვენებენ — საღ ინახავს მამა მათი ფულიებს. შემინებულმა ბავშვებმა იმ წამსვე უჩვენეს მამის საუფჯე; „ეშმაკაც“ ლამაზთ გაალო ზანდუკი, ამოლაგა სჩქაროთ რაც რამ იყო შიგ — თუ ფული, თუ ნიეთეულობა და — იე როგორც შემოფორთხთა, წაფორთხნდა კიდევ. „არა, ეს ნამდვილი ეშმაკი არ უნდა იყოს“ — ეუბნება მქრთალი ხმით უფროსი ძმა უნცროსს. „მე გამიგონია, რომ ნამდვილ ეშმაკს ფული არ უყვარსო? შოდი ერთი მიეყოლებ მამა ჩემის თათს: თუ ეშმაკია ტყეიასაც აიცილებს.“ — „ნუ იხმ — ეუბნება უმცროსი ძმა — ეშმაკს აბა როგორ მოარტყამ? აიცილებს და მერე გაგულისებული ჩვენს წაგვიყენს“ — უფროსმა ძმამ მაინც არ დიშნა. „უბათ ჩამოილო მამის ტყეით გატენილი თოფი და გამოუდგა ეშმაკს. მხედა რომ ეშმაკი წელში გამართულა, ათვალერებს ნაშოვარ ნიეთებს და თხელ-ნელაც მიდის. დაუმინა ბოეშემა თოფი, ესროლა და ჩვენი ეშმაკი — სასისკელილოთ დაჭრილი, გაგორდა შარაზი. ბავშვა რომ დაინახა წაქეული ეშმაკი, საჩქაროთ გაიქცა დედ-მამის შესატყობლათ. მოცივდნენ და ამოაცალეს მამაკვდავ ეშმაკს ნაქურდალი ფული და ნიეთები თუ ხელები და მთუ ჯიბეები დამ. იქ იცნეს, რომ იმავე სოფლის გლეხი იყო და „ეშმაკობა“, ალბათ, ბავშვების დასაფრთხობათ მოუგონებია.

„ბანძელები“ ჩვენში ხომ განთქმული არიან, მაგრამ ამისთანა უბრალო ხერხი და „ეშმაკობა“ ჯერ არაფის გაუგონია, რომ ქურდობაში იმათ ეხმაროთ.

სათრანგეთის სტატისტიკიამ მოგვყავს ერთი საინტერესო ცნობა, შესახებ იმისა — თუ სიგიჟე იქ როგორ

გამოსადეგი ვიქნებით ჩვენ თქვენთვის? აი ამ მდგომარეობაში, როგორც წელან ვითხარი, მე განზე გავდექი იმ უღელიდამ, რომელშიაც უწინ კარგათ თუ ავათ, მაგრამ თავდაუზოგველათ, სინიღისიანათ და ერთგულათ გავები და რომელსაც მაწეინებდა მარტო ერთი სურვილი — შენი დახმარებისა და აღდგენისა. მაგრამ ეს არც ის განზე გადგომა იყო, რომ მელსაც შენ დაგჩვიეს სხვა შენმა ნაცნობებმა. მე რომ განზე გავდექი, განა ამით ან შენ დაგიფიქრე, ან შენ გგმე, ან შენი მსახურები გავაუბატიურე და დავაუძღურე? არა; კერძოთ, ცალკე, მე ისევ შენ გემ ატურებოდი, რუსულათ იყო თუ ქართულათ, ეს სულ ერთია ჩემთვის, და მგონი შენთვისაც... მანზე გამდგარმა, მე არც ის პირები დამიფიქსია, ვინც შენ გმსახურებდნენ, და რითაც კი შემეძლო მე მათ, წინააღმდეგობის მაგიერ, მხარს ვამდებდი და შენს სამსახურს ვუაღვილებდი...

შელ ხელობის ხალხს უფრო ეტანება. — შიქების სახელწოდება 1856 წ. ელრე 1860 წლამდე — 1856 წლამდე — 7,292 ავთოპოფი ყოფილა; ამ რიცხვიდამ — 3,830 მამაკაცი ყოფილა და 3,462 დედა-კაცი. ამათში სხვა და სხვა მოხელეები: მხატვრები — 96 (ათი ათას კაცზე), იურისტები — 84, ტელოლოგები (სალმართო-რჯულთ სწავლულები) 39, ექიმები — 38, პროფესორები და ლიტერატორები — 35, ჩინოვნიკები — 14 და ბოლოს მემამულეები და სახლთ-პატრონები — 12.

ღმერთმა ნუ ჰქნას, რომ ზოგიერთი აქ მოყვანილი ცნობებთაგანი ჩვენშიაც გამართლდეს! მაგ. აქ მოყვანილ რიცხვებში რიცხვის 14-ის სიმცირე გეაწუხებს.

ერთს მემამულეს თურმე ისეთი ნაგავები ჰყავდა, რომ იმათი შიშით სოფელელები ღამე კი არა დღისითაც ვერ გამოდიოდნენ გარეთ. რამდენჯერ შეეხვეწა თურმე სოფელი, რომ ღეთის გულისათვის ძაღლები დაეხა, მაგრამ მაინც არაფელი გადიოდა მებატონესთან. მართს სალამოს ამ მებატონეს კარზე ჩამოელო ერთს გლესს, რომელმანც არაფერი არ იცოდა თურმე, რომ ამ მებატონეს ამისთანა ავი ძაღლები ყავს. მიუახლოვდა თუ არა ეზოს — გაიგეს ძაღლებმა. ფეხის ხმა, გამოვარდნ, ეცენ გლესს და ლუქმა-ლუქმა წაიღეს. მეორე დღეს — მემამულე ამ ნაირათ იმართლებდა თავს: შესაძლებელია, რომ გლესი დაეცა და ამ დაცემით მოკვდა და შემდეგ ძაღლებმა მკედარს მოჰკიდეს კბილი, თორემ ცოცხალს ხელს არ ახლებდნენო. — მაგრამ ექიმის დამოწმებამ სულ სხვა ნაირათ ახსნა საქმე და მებატონეს პასუხის გებაში მისცეს, ავი ძაღლების უდროოდროს აშეებისათვის.

პიო მე-IX-ს ძრიელ უყვარს თურმე მახეილობა. სხვათა შორის ეხლა ხანათ იმას ასე უმახეილებია: „მეწაწმუნებდნენ, რომ რომი ორი-სათვის (ე. ი. მისთვის და მიქტორ მმანუილისათვის) მოუთავსებელი იქნებოა; ეხლა კი — როგორც ხედავთ,

მხლა, მე მითხრეს, რომ დროება შეიცვალაო, რომ ძველი რაც იყო იყო, ისევ ძმურათ ვიშრომობო, ისევ ერთს უღელში გავებათო, — და მე დაუბრუნდი ჩვენი საყვარელს „დროებას“, რომლისათვისაც, მას ქაშა შინა, მრავალი ღამე გამითევია და დიდ-ძალი ოფლი დამიღვრია. მე იგივე ვარ, რაც ვიყავი უწინ, და იგივე ყოველთვის შეუცვლელათ ვიქნები, ჩემო მკობხველო... შენ კი რას ჰტიქრობ? შეგცვალაო თუ არა დროება, აგიყარა თუ არა ჩემზე გული? ნუ თუ მე ხელ-ახლავ უნდა გავაცნო ჩემი თავი და თავიდავ მე დავიწყო ჩვენი მეგობრობა? ნუ ინდომებ ამას ჩემგან, ჩემო ძვირფასო, — წარმოვიდგინოთ, რომ ჩვენს შორის უმზრახობა არ ყოფილა, რომ ჩვენ გუშინ გავიყარენით, მივცეთ ერთმანერთს ხელი, და შეუდგეთ საქმეს. შემდეგი დაგვანახებს ვინ შეიცვალა და ვინ არა.

ჩვენ ორი კი არა, სამცხე კარგა ლა-
მაზთ ვეცხვით შიგ. მს მესამე ბა-
რიბალდა...

ტირაჟი 1 მარტისა

მეორე შინაგანი სესხის ტირაჟში
შემდეგ ბილეთებს ფრგოთ უმთავრე-
სი მოგება:

№ სერიისა	№ ბილეთისა	მოგება
7,923.	42	200,000
11,314.	7	75,000
4,297.	11	40,000
9,057.	26	25,000
18,725.	4	10,000
19,319.	22	
6,085.	3	
4,115.	21	
13,734.	14	
7,416.	17	8,000
7,910.	49	
7,299.	11	
6,984.	48	
11,519.	22	
10,882.	3	5,000
16,926.	27	
3,108.	3	
13,761.	15	
1,022.	24	
16,257.	31	1,000
12,974.	41	
10,667.	26	
11,612.	22	
11,162.	35	
12,135.	41	
1,647.	48	
18,853.	20	
12,569.	11	
17,010.	15	
6,103.	47	
8,688.	12	
11,020.	24	
296.	37	
14,308.	20	
559.	30	
2,166.	48	
6,693.	4	
13,814.	18	
539.	18	
13,768.	14	

თფილისის სამკურნალო

(4 აპრილის სახსოვრად)

მრეწვის შედეგზე, ჩიტაბოვის სხლეში.
აგათმყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვი-
რას გარდა, დილის 9 საათიდან ნაშუადღე-
ის 1 საათამდე.

მ. რ. შ. ა. ბ. თ. ს. ექიმი ტელიაფუსი—ქა-
ლისა და ემაწილების აგათმყოფობისათვის,
ბარალევიჩი და ლისიცივი—შინაგანი აგათ-
ყოფობისათვის.

ს. ა. მ. შ. ა. ბ. თ. ს. შერშიშვიდი და მარკარო-
ვი—შინაგანი აგათყოფობისათვის.

მ. თ. მ. შ. ა. ბ. თ. ს. ლისიცივი—შინაგანი
აგათყოფ., მაკოვსკი—ვენერიული აგათყო-
ფობისათვის.

ს. უ. თ. შ. ა. ბ. თ. ს. ბრამბოესკი—ხირურგიულ-
ლი აგათყოფ., ტელიაფუსი—ქალებისა და
ემაწილების აგათყოფ. და შერშიშვიდი—ში-
ნაგანი აგათყოფობისათვის.

პ. არასკევი: ლისიცივი და მარკა-
როვი—შინაგანი აგათყოფობისათვის.

შ. ა. ბ. თ. ს. შერშიშვიდი—შინაგანი აგათ-
ყოფ. და მაკოვსკი—ვენერიული აგათყო-
ფობისათვის.

LA VELOUTINE
(ველუტინი)

ერთნაირი ბრინჯის კუდრი
(უმარილი), ბისმუტით გაკე-
თებული.

ისეთი ზედმოკმედება აქვს
ადამიანის ხორცის კანზე, რომ
აღბობს და ახალგაზდა ადა-
მიანის კანს დაამსგავსებს.

ქანს ეკერება და არა სჩანს.

შ. ფ. ა. ი. — გამომგონი.

pommade satin
(ატლანის კომადა)

ხელების კანის რბილად შე-
სანახავად; ზამთარში არ და-
უსკდება ხელის კანი, ვინც
ამ პომადას ხმარობს.

9, Rue de la Paix, Paris
156—19

დაიბეჭდა და ისყიდება
თამარ სამარტოპოლოს
ბაბონისუვილის
ისტორიული რომანი
ბ. რ. ჩ. ე. ჯ. დ. ე. ი. ს. ა.

თფილისში: მედიკიშვილის და
ამხ. სტამბაში და მნუთაჯიანცი-
ვიგნის მალაზიაში.

შასი ყველგან ექვსი შაური.

ათასი პირი, ქალი და კაცი თვისის
მშვენიერის თმის ქონებით ვალდებუ-
ლია მხოლოდ სამზღვარ გარეთ ვაჭ-
რობაში შემოტანილ ესრეთ წაღებულ
მცენარეობითს მინო-ლავიკარის
პომადისა, რომელსაც თმა ამოჰყავს.
მს პომადა უცდია ბევრს
გამოჩენილ ექიმობის მცოდ-
ნეს და რეკომენდაციის წიგნი აქვს

ქიმიის პროფესორისა ლანდგერისტთან დანიშნულისა, ვენაში, უ. კლე-
ინსკისა და ნებარტა აქვს მოსკოვის საექიმო მთავრობისა; საკვირველი
და წარჩინებული წარმატება ჰქონდა და უკანასკნელ დროს მოსკოვის
საექიმო მთავრობამ განიხილა და პპოვა კარგი თვისება ამისი.

წესიერათ იმის ხმარებაზე მომატებულათ მოსვლელი თაფიც კი მალე
თმით იმოსება. საკვირველათ თაფის კეფას უმატრებს, სრულებით კანის
ყოველ გვარ ქერქემს ამორებს, თმას ამავრებს, მცირე ხანში ბუნებითი
სიბრწყინვალეს აძლევს და მეტისმეტ მშვენიერის სუნით, რომელიც იმი-
სი ძვირფასი კუთვნილებაა, რასაკვირველია, პირველის ტურფა ტუალეტის
დამამშვენებელია.

შველა ეს თვისებანი ჩემის ნაწარმოებისა მაძლევს სრულს სიზარტლეს
იმედი ვიქონიო, რომ რუსეთში ძალიან გასავალი ექნება უპატივემშ-
ლეის პტბლივის სასარგებლოდ.

შასი ბანკისა 2 მანეთი

ყოველ ბანკთან არის დარიგება—თუ როგორ უნდა იხმარონ ეს პომადა

პ. მ. შ. ა. ბ. თ. ს. „PASTA EUGENIE“

ამ პომადის გამაშ-
გონს აქვს პატივი
განუცხადოს საზო-
გადობებს, Pasta Ev-
genie ისყიდება თფი-
ლისში ლანკას მუ-
ზიკალურ მალაზიაში,
სასახლის ქუჩაზე, პრ-
წურუნის ქარვასლაში,
ვლადიმპაპაშვილი —
სეგალთან და სტამ-
ბოლოში პურულ-

ჩენკოსთან, სადაც ის-
ყიდება სხვა აქ მო-
ყვანილი ნივთებიცა.
მს პომადა „Pasta“
იმითა შესანიშნავი,
რომ ცოტახნის ხმა-
რების შემდეგ, ლა-
ქები, კორფლი, ქერ-
ქეში და სიციხისაგან
სახეზე მოდებულს
სიშვე სრულიად ი-
კარგება და მსწრაფ-

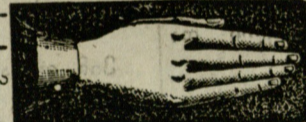
ლადაც. პირის სახე იწმინდება და ახალგაზდა ადამიანის სიციხოველე ემ-
ლევს. შევლაზე უფრო ეს პომადა იმათთვის არის საჭირო, ვისაც სუფთა
და თეთრი პისისახე ჰსურთ, რომ ჰქონდეთ. მყიდველებისათვის გარანტი,
არის ვენის ქიმიის პროფესორი ძლეჩინსკი და მოსკოვის საექიმო მთავა
რობის მოწმობა.

შასი პირი ბანკის 1 მან. და 60 კაპ.

ბანკთან არის დარიგება—თუ როგორ უნდა იხმარებოდეს.
ყოველ პომადის ბანკას, რო-
გორც თმისთვის აგრეთვე „Pas-
ta“-ს აქვს თვისი დალი, ამურის
სურათით და გამამგონის ხელის

საც ხორცის კანის აგათ-
ყოფობა არა აქვს, მაგ-
რამ ჰსურს, რომ წმინდა
ხ მ ლ ი ს

ხორცის კანი ჰქონდეს
სახეზე, ხელებზე და ყე-
ლზე. BERTHAË RIES.
პ ა მ ა დ ა

მს პომადა ისეა შედგენილი, რომ იმის ხმარების შემდეგ, ხელის კანი
განსაკვირველად რბილდება, თეთრდება და მხოლოდ ღრმა მოხუცებუ-
ლებში ჰკარგავს ამ თვისებებს.

პირი ბანკის შასი 1 მან. და 30 კაპ.

თმის სალეპაპი—ათი მინუტის განმავლობაში ღებავს და ექვს კვირას
სძლებს. შასი სამი მანეთი.
ტოკაის ბალზამი—საშუალება მაზოლისათვის. შასი 60 კაპ. 54—11

განსხვავებანი

უ. კლნდის და ამხ. წიგნის მ-
ღში, ქუთაის ხილში, ისყიდებ
ქრთული სამზარეულო წიგნი,
შედგენილი კნ ბ რ ბ რ ე ჯ. ო. რ-
ჯ ძის გან.
შასი ათი შაური

რ. გ. შ. ა.	ლილა	სალამ	II კ.	III კ.	თეხლის გვერდი	ფოტო	ბირჟა	მან. კაპ.	მაზანდა	მან. კაპ.
თფილისი	936	454			ა) შოთილამ:	ა) თფილისი დამ:	პეტერბურგი, 5 მარტს		თფილისი, 9 მარტს	
მცხეთა			68	38	მდესისკენ—ხუთშაბ. შუადღეზე	სამზღვარ გარეთ, შუთაისს, რუსეთს	მრთი მანეთი ლირს:		პური შორგალის ფთ.	90
ზორი	1221	841	240	123	სტამბოლს—კვირაობით დილას.	ყოველ დღე კვირას გარდა. შუგდ.	ლონდონში 32 პენსი.	84	ქერი ფუთი.	55
ხაშური	2	1110	392	218	ბ) სოხუმიდამ:	ოთხშ., მსურგეთს — პარასკ და	პარიჟში 334 სანტიმი.	89	ბამბა შრევისა, ფუთი.	550
ბეჟათუბანი			442	246	შოთს—ოთხშაბათს, დილით.	ორშაბ. ბაქოს — ორშ. საშუაფ, და	მსკონტი(სარგებლისფასი)	5	— ამერიკისა, ფუთი.	630
ქვირილა			581	323	მდესას—ოთხშაბათს, შუადღეზე.	შაბ. ქახეთს — სამშ. და შაბ.	ბანკის ბილეთი 5%	100	ბაპინტილი ბამბა ფთ.	8
ქუთაისი	823		675	375	შოთილამ: I II III	ბ) შოთაისი დამ:	მოგებიანი(პირველისესხი)	226	მატული თუშური ფთ.	750
სამტრედია			773	429	სოხუმიდამი . 4 3 1	თფილისისა და შოთისაკენ—ყო-	მოგებიანი (მეორე სესხი)	217	— თარაქამისა ფთ.	750
ახ. სენაკი			857	476	ქერჩამდი . 20 50 15 50 5	ველ დღე, კვირას გარდა. მსურ-	ბირაოს ფურცლები:		აბრეშუმში ნუხური გრ.	260
შოთი	1144		975	542	ტავაროგ. 34 27 860	გეთს—ორშ. და პარასკ. შუგდდს	თფილ. სააზნ. ბანკისა.	94	ქონი, ფუთი.	4
შოთი	840				მდესსამდი. 38 30 960	— ოთხშაბ.	ხერსონის ბანკის (5 1/2)	88	ქონის სანთელი ფუთი.	560
ახ. სენაკი			118	66	ტელეგრაფი	გ) ბ ო რ ი დ ა მ .	მოსკოვის (5%)	86	სტეარინის სანთელი, ფ.	1020
სამტრედია			261	14	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	ყოველგან ყოველ დღე, კვირას	აკციები:		ხორცი ძროხისა, ლიტ.	63
ქუთაისი	1151		341	69	ქუთაისს, შოთს	გარდა.	მდესის სავაჭრო ბანკის	172	— ცხვრისა, ლიტრა	72
ქვირილა			398	21	ზორს, დუშეთს, სიღნახს	დ) შოთი დამ:	შოთი-თფილ. რკინა გზის	139	სპირტი, ვედრო	660
ბეჟათუბანი			533	296	როსტოვს მდესას მოსკოვს	ყოველგან ყოველ დღე, კვი- რას გარდა.	შაიბლვის ცეცხ. გვერდის	560	შაქარი, ბროც. ფუთი	780
ხაშური	541		165	84	პეტერბურგს, მარაჟვას	წიგნის გაგზავნარუსეთში	ქავკაზის და მერკურის	168	— ფხვნილი ფუთი	640
ზორი	723		367	364	მსმელეთში, შვეიცარიაში	და სამზღვარ გარეთ:	პირგ. საზღვევ. საზოგ.	665	შავა გრგვლი ფუთი	22
მცხეთა			985	4	იტალიაში და საფრანგეთში.	ლია წიგნის	პეტერბ. საზღვევ. საზ.	263	ზეთი ქუწუჯუთისა ფთ.	550
თფილისი	1016		724	975	ინგლისში.	დაბეჭდილის (სამი მისხალი)	მოსკოვის საზღვევ. საზ.	257	მქობო 1/2 იმპერიალი	615